

РЕШЕНИЕ

№ 21

гр. Враца, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пенка П. Петрова

при участието на секретаря Миглена Н. Костадинова
като разгледа докладваното от Пенка П. Петрова Търговско дело № 20221400900102 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано по искова молба с вх. №3807/30.06.2022г. депозирана от П. П. Ц. с ЕГН *****, чрез пълномощника му адвокат Р. М. П. - САК, против ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано от С. С. П. и К. Д. К., с искане да бъде осъден ответника да заплати на ищеца сумата в размер по 26000 лв., представляващо застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, търпени в следствие на настъпило ПТП на 25.08.2017г., около 18ч., в ***, ведно със законната лихва върху сумата от 26000.00 лв. от 03.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

Ответникът оспорва предявените искове по основание и размер.

Предявените обективно съединени осъдителни искове са с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ във връзка с чл. 45 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства и са назначени и изслушани две експертизи - съдебно-медицинска и съдебно-автотехническа и медицинска.

В депозираната искова молба се твърди, че на 25.08.2017г., около 18ч., в ***, П. П. Ц., управлявайки мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег.№ ВР***В в посока към центъра на града, предприел маневра завой наляво, за да навлезе в бензиностанция „ОМВ“. В същия момент Е. Н. Д., управлявайки лек автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР зад мотоциклета с несъобразени скорост на движение и дистанция спрямо същия, достигнала последния и блъснала с предната дясна част на автомобила лява странична част на мотоциклета. Вследствие така възникналото пътнотранспортно произшествие били причинени травматични увреждания на водача П. Ц..

По повод настъпилото ПТП е образувано д.п.№ 865/2017г. по описа на РУ - Враца (пр.пр.№ 2047/2017г. по описа на РП-Враца), като досъдебното производство, водено за престъпление по чл.343, ал.1, б.б от НК, е прекратено с Постановление за прекратяване на наказателното производство от 30.04.2018г., на основание чл.343, ал.2 от НК - по искане на пострадалото лице.

Според изложеното в исковата молба деянието съставлява деликт по см. на чл.45 от ЗЗД, като вината на делинквента за възникване на вредоносния резултат се предполага (чл.45 ал.2 от ЗЗД). Или, налице са всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане: деянието на водача Е. Н. Д., неговата противоправност, вината на дееца и пряката причинно-следствена връзка между пътнотранспортното произшествие, осъществено от последната и представляващо застрахователно събитие по сключената за лекия автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР, застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилистите със „ЗД БУЛ ИНС“ АД, и получените от ищеца травми. резултат на пътнотранспортното произшествие П. П. Ц. е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в продължителни физически болки и емоционални страдания, вследствие причинената му травма, предприетото лечение и настъпилите битов дискомфорт. След инцидента пострадалият е преведен от ЦСМП в МБАЛ “Христо Ботев” - Враца, където са констатирани: силна палпаторна болка в областта на лява колянна става и фрактура на проксимален отдел на лява фибула, довела до трайно затруднение на движенията на долен ляв крайник за повече от 1 месец-средна телесна повреда по см.на чл.129, ал.2 вр.с ал.1 от НК. Пострадалият е освободен за продължаване на лечението му в амбулаторни условия с предписания за отбременяване на долен ляв крайник и приемане на медикаменти. Възстановителният процес след пътнотранспортното произшествие е възпрепятствал П. П. Ц. да живее пълноценно. Пострадалият е изпитвал интензивни физически болки и страдания, вследствие полученото травматично увреждане. Наред с изпитвания битов дискомфорт и ограничена възможност за самостоятелно придвижване, са възникнали и затруднения при посещаването на учебните занятия. Промененият начин на ежедневие е довело до отрицателни емоционални преживявания - гняв, тревога, раздразнителност и др., които пострадалият младеж е изпитвал през възстановителния период.

Към момента на възникване на непозволеното увреждане гражданската отговорност на виновния водач е била застрахована при „ЗД БУЛ ИНС“ АД съгласно полица № ВГ/02/117001026066 със срок на валидност от 04.04.2017г. до 03.04.2018г. Затова с молба вх.№ 209410/03.04.2019г., пострадалия поискал да бъде изплатено справедливо обезщетение за претърпените неимуществени вреди от пострадалия. По образуваната щета застрахователното дружество с уведомление изх.№ НЩ-2745/04.04.2019г. изиска представянето на акт, с който се установява виновността на водача.

Правната възможност на увредените лица при пътнотранспортно произшествие да предявят пряк иск по съдебен ред за изплащане на обезщетение за претърпените от тях вреди е предвидена в чл.432, ал.1 от КЗ. Целта на законодателя е всяко такова лице в резултат виновно причинено от водач на МПС ПТП да получи от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" справедливо обезщетение, което да бъде равностоен еквивалент на всички претърпени щети. За да се ангажира отговорността на застрахователя по застраховка "ГО" следва да е налице виновно и противоправно деяние на водач на застраховано МПС, при което на трети лица да са нанесени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от деянието. Предвид настъпилото застрахователно събитие - описаното по-горе ПТП, при което е увреден П. П. Ц. и понесените от него щети, за последния възниква правен интерес да предяви осъдителен иск за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди срещу ответника.

В депозирания отговор ответникът е изложил становище, че предявения иск е изцяло неоснователен и го оспорва по основание и размер.

На първо място оспорва механизма на ПТП, като счита, че представените по делото доказателства нямат установителен характер по отношение начина на настъпване на

ПТП. Оспорва да е причинен деликт с описаното в исковата молба ПТП. Налице е случайно деяние за водача на л.а. „Мерцедес“ с рег. № ВР *** ВР - Е. Д. - по смисъла на чл. 15 НК. Съгласно ППВС № 7/78 година т. 9, ответното дружество не носи отговорност, тъй като такава не носи застрахования водач. Отговорността на застрахователя е функционална. Обусловена е от основанията за отговорността на самия застрахован.

Предвид функционалната обвързаност между отговорността за вреди на водача на МПС и неговият застраховател по полица „Гражданска отговорност“, оспорва да е налице осъществен деликтен фактически състав по отношение на всеки от неговите елементи, в това число противоправност и вина в поведението на водача на МПС. Констативния протокол за ПТП не се ползва с материална доказателствена сила в частта „Обстоятелства и причини за ПТП“, доколкото няма данни длъжностното лице да е възприело лично настъпването на инцидента. Отделно от изложеното в КП за ПТП е посочено, че „причините са в процес на изясняване“. Експертизите от воденото ДП и постановлението на прокуратурата нямат доказателствена сила в настоящия процес. Без да е установен механизмът на ПТП не може да бъде направен извод за това кой от участниците е действал противоправно, а без установено противоправно поведение не подлежи на приложение презумпцията за вина по чл. 45 ал. 2 ЗЗД.

Прави възражение за **съпричиняване** на вредата от страна на ищеца П. Ц.. Той е управлявал мотоциклет: без да има правоспособност за това, като нарушава чл. 150 ЗДП; извършва маневра ляв завой с подаден десен светлинен пътепоказател, като нарушава чл. 8 ЗДП и чл. 28 ЗДП; нарушава чл. 25 ЗДП, като преди да започне маневрата, не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Счита, че приложение намира разпоредбата на чл. 51 ал. 2 ЗЗД, във връзка с ППВС № 17/63 година на ВС, като според ответника приноса на пострадалия е равен на водача на автомобила. Също така твърди, че ищецът е паднал с мотора преди да настъпи удар между двете МПС, вследствие на което кракът му е бил затиснат от мотора, като така собственото му поведение става причина за настъпилата травма. Поведението на ищеца е било противоправно, но и поставящо го в превишен риск.

Намира исковата претенция за прекомерна и не отговаряща на икономическата конюнктура, вредата и разбирането за справедливост, установено в чл. 52 ЗЗД и ППВС № 4/68 година.

Представените медицински данни на името на П. П. Ц., удостоверяват, че вследствие на пътен инцидент на 25.08.2017г., същият е получил счупване на главичката на лявата малкопищялна кост (фибула), с последваща гипсова имобилизация. Няма представени данни как е протекъл оздравителния процес. Травмата е причинила трайно ограничение на движенията на левия долен крайник (повече от 30 дни), което по смисъла на чл. 129 от НК представлява средна телесна повреда. Периода на нетрудоспособността за физически труд е около 2 месеца, при нормално протичане на оздравителния процес. Няма представени данни за настъпили усложнения.

При така представените медицински данни и липсата на усложнения счита, че адекватна сума за обезщетение е около 10 000 лева, ако искът се докаже по основание и без да се отчита съпричиняване.

Прави и възражение за изтекла погасителна давност по отношение предявените претенции за главница и лихви.

В срока по чл.372, ал.1 от ГПК е представена допълнителна искова молба, с която ищецът във връзка със заявеното от ответника, поддържа всички твърдения в исковата си молба.

Оспорва наведеното от ответника възражение по чл.51, ал.2 от ЗЗД за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, релевирано с допуснати нарушения по чл.150 от ЗДвП, изтъкнато с твърдението, че пострадалият е управлявал мотоциклета без правоспособност за това; по чл.8 и 28 от ЗДвП, обосновано с възражението, че предприел маневра завой наляво с подаден десен светлинен показател и по чл.25 от ЗДвП, аргументирано с твърдението, че преди да предприеме съответната маневра, не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, като съобрази тяхното положение, посока и скорост на движение.

Неоснователно е възражението за съпричиняване, обосновано с твърдението, че пострадалият е паднал с мотоциклета преди настъпване удара между двете МПС, вследствие което кракът му е бил затиснат от мотора.

Счита за неоснователни изтъкнатите доводи досежно завишеност на заявената искова претенция за репарирание на претърпените неимуществени вреди от пострадалия.

Неоснователно е възражението за изтекла погасителна давност по отношение предявените вземания за обезщетение за неимуществени вреди и лихва за забава.

С депозирания отговор на допълнителната искова молба ответникът оспорва иска по основание и размер, като поддържа вече изложеното в отговора на исковата молба.

Поддържа възраженията си, че не е налице деликт и претенцията е прекомерно висока и не отговаря на принципа за справедливост. Поддържа възражението за **съпричиняване** на вредата от страна на ищеца П. Ц., по съображенията изложени в отговора на ИМ. Поддържа и твърдението, че ищецът е паднал с мотора преди да настъпи удар между двете МПС. Поддържа и възражението за изтекла погасителна давност.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От представения препис от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 967000-13847/29.08.2017г. се установява, че дежурните при РУ на МВР Враца са посетили ПТП, настъпилото на 25.08.2017г., около 18ч. в ***. В протокола са участниците в ПТП. За участник №1 е посочено МПС с рег. № ВР***В, Марка „Дерби“ модел „ГП-1-125“, собственост на П. Ц. П., управляван от П. П. Ц. с ЕГН *****, неспособен водач. За участник №2 е посочено МПС с рег. № ВР***ВР, Марка „мерцедес“ модел „А 160 ЦДИ“,

собственост на В. С. Д., управлявано от Е. Н. Д. с ЕГН *****.

В протокола е отразено, че на участниците в ПТП-то са изпробвани за алкохол, като и двете лица с 0.00 промила.

Към исковата молба са представени материали по д.п.№ 865/2017г. по описа на РУ-Враца (съответно пр.пр.№ 2047/2017г. по описа на РП-Враца Протокол за оглед на местопроизшествие с приложен албум със снимки Комплексна съдебно-автотехническа и оценителна експертиза и СМЕ.

От представеното Постановление за прекратяване на наказателното производство от 30.04.2018г. се установява, че наказателното производство по ДП №2047/2017г по описа на РП Враца, №865/2017г по описа на РУ Враца, образувано срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 343 ал.1 б“б“ вр. чл.342 ал.1 от НК се прекратява, поради заявление на пострадалия П. П. Ц., че не желае водача Е. Н. Д. да носи наказателна отговорност.

За удостоверяване на получените от ищеца от процесното ПТП-то травми са представени Фиш за спешна медицинска помощ; Лист за преглед на пациент в КДБ/СО; Допълнителен лист към лист за преглед на пациент в КДБ/СО; Резултат от рентгенологично изследване. Отражено е в Лист за преглед на пациент в КДБ/СО от 25.08.2017г, че пациента е докаран от ЦСМП – паднал с мотор и травмирал коляно и подбедрица.

Ищецът е предявил застрахователна претенция пред ответника, в подкрепа на което представя Извънсъдебна претенция и Обратна разписка, удостоверяваща получаването ѝ от Застрахователно дружество „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК ***.

С писмо с изх.№ НЩ-2745/04.04.2019г. Застрахователно дружество „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК ***, е уведомило ищеца П. П. Ц., че следва да представи влязъл в сила краен акт на наказателното производство .

Според вещото лице д-р Й. Т. Ц. , по допуснатата СМЕ, в резултат на станалото ПТП П. П. Ц. е получил счупване на главичката на ляв малък пищял .

На пострадалия е проведено амбулаторно лечение от ортопед, като е извършена имобилизация/т.е. обездигване на съответната област/. Причинено е ТРАЙНО ЗАТРУДНЕНИЕ НА ДВИЖЕНИЯТА НА ДОЛЕН ЛЯВ КРАЙНИК за повече от 1 месец.

Срока за имобилизация е 4 седмици. Срока за нетрудоспособност и за възстановяване е 1,5-2 месеца при липса на усложнения.

Според вещото лице счупената кост причинява интензивни болки, но счупването не е разместено/при разместването болката е по-силна, което се причинява от триенето на счупените повърхности, което в случая го няма/. Все пак болките са силни поради факта, че има счупена кост. Като цяло по-силни са болките през първите 20-30 дена, след което време започва костната консолидация /зарастване/. Самата гипсова имобилизация намалява интензивността на болката.

През възстановителния период ищецът имал затруднение в придвижването и самообслужването.

По механизъм увреждането отговаря да бъде получено от действието на твърд тѣп предмет и може да бъде получено в условията на ПТП-блъскане на мотоциклетист от лек автомобил.

В заключението си вещото лице по допуснатата комплексна съдебно автотехническа експертиза е посочило, че:

1. Водачът на процесния мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В е реализирал промяна на направлението на управляваното от него МПС от транслационно движение в движение от дъга на ляв завой в посока насрещните пътни ленти на бул. "Втори юни" в гр. Враца, към момента в който е отстоявал на разстояние $S_{2\text{отс}} = 11,14$ м от мястото на удара. Към този момент, челната част на процесния автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР (или масовия център на МПС) се е намирало на разстояние $S_{\text{отс}} = 23,0$ м от реалното място на удара.

2.1. Скоростта на процесния автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР към момента на първоначален контакт при удара с мотоциклета е $V_{\text{уд.1}} = 13,28$ м/сек = 47,8 км/час.

2.2. Скоростта на мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В към момента на първоначален контакт при удара е $V_{\text{уд.2}} = 6,44$ м/сек = 23,19 км/час

3. ПТП-то е станало по следния механизъм: движение на мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В по бул. "Втори юни" в гр. Враца в лява част на дясна пътна лента и промяна на направлението в дъга на ляв завой към насрещни пътни ленти, удар с попѣтно движещ се зад него лек автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР в лява пътна лента и движение на МПС след удара до момента на установяване в покой.

До сблъсъка на 25.08.2017 година, около 18,00 часа, лек автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР се е движил по *** в гр. Враца в лявата пътна лента със скорост $V_{\text{М}} = 16,71$ м/сек = 60,17 км/час (при своевременно спиране от страна на водача на автомобила). В същия момент по *** в гр. Враца, но в лявата част на дясната пътна лента със скорост $V_{\text{уд.2}} = 6,44$ м/сек = 23,19 км/час се е движил мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В.

Към момента, в който челната част на лек автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР се е намирала на разстояние $S_{\text{отс}} = 23,0$ м от мястото на удара, водача на мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В променя направлението на управляваното от него МПС в дъга на ляв завой към насрещните пътни ленти. Към този момент, челната част на мотоциклет "Дерби ГП-1-125" с рег. № ВР *** В се е намирала на разстояние $S_{2\text{отс}} = 11,14$ м от мястото на удара. Положението на двете МПС към този момент е отразено с позиция № 13 в приложение № 1 от заключението. Водачът на автомобил "Мерцедес А 160 ЦДИ" с рег. № ВР *** ВР възприема промяната на направлението на мотоциклета (чрез завъртане в посока обратна на часовниковата стрелка на кормилния кръг на волана) и предприема спиране, при което масовия център на МПС до момента на първоначалния

контакт при удара се премества на разстояние $Y = 0,7$ м.

Така двете МПС, движещи се транслационно към мястото на удара (мотоциклета в дъга на ляв завой, а автомобила под кос ъгъл спрямо надлъжната ос на пътната настилка и закъснително) е последвал контакт между тях, който от техническа гледна точка представлява началото на удара.

Ударът между двете МПС е странично-кос, като челната част на автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег. № ВР *** ВР е контактувала със страничната лява част от мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег. № ВР *** В. За автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег. № ВР *** ВР това е предна дясна ъглова част на облицовка и основа предна броня, преден десен фар, калник, подкалник, а за мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег. № ВР *** В в странична лява част от рамкова конструкция и декоративни елементи. В следствие на удара това МПС се е завъртяло в посока на часовниковата стрелка, изминало е около 18,3 м след контакта и се е установила в покой на мястото на което е намерено. Процесният автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег. № ВР *** ВР след удара, следствие на действащите сили на триене, изминава закъснително $S_i = 9,7$ м и се установява в покой.

От техническа гледна точка, причина за настъпване на ПТП е комплексна.

От една страна причината е свързана с действия (бездействия) от страна на водача на мотоциклета, свързани с промяна на направлението на управляваното от него МПС (мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег. № ВР *** В) от дясна в лява пътна лента (в дъга на ляв завой) при попътно движещ се в лявата пътна лента на бул. „Втори юни“ в гр. Враца лек автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег. № ВР *** ВР.

От друга страна, причина за ПТП е свързана с действията (бездействията) от страна на водача на процесния автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег. № ВР *** ВР, изразяващи се с органите за управление (скоростен лост, педали на газта, спирачен педал), при което водача на това МПС е реализирало движение в лявата пътна лента на бул. „Втори юни“ в гр. Враца със скорост по - висока от максимално разрешената за съответното място и МПС.

От техническа гледна точка, при реализиране на завой наляво, водачът на мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег. № ВР *** В трябва да осъществи промяната на направлението на управляваното от него МПС от лявата пътна лента на бул. „Девети юни“ в гр. Враца, като изминатото разстояние при преустрояването е с най-малката дължина и по-най-малкия радиус на завой.

Вещото лице посочва, че водача на лек автомобил „Мерцедес А160“ с рег. № ВР *** ВР не е имал техническа възможност към момента на промяна на направлението на мотоциклета към насрещните пътни ленти да спре до мястото на удара и предотврати ПТП, но сам се е поставил в това положение, поради превишената скорост и поради допуснатото закъснение при използване на спирачната система. При движение до максимално разрешената скорост (50 км/час) и навременно спиране би пропуснал мотоциклета и предотвратил ПТП.

Скоростта на лекия автомобил „Мерцедес“, към момента, в който се променя

траекторията и направлението на мотоциклета от дясна пътна лента към насрещните пътни ленти в дъга на ляв завой, е около 60 км/час. Водачът на автомобила е предприел действия за спиране и отклонение на направлението наляво, в резултата на което към момента на удара е определена скорост около 48 км/час.

Ако водачът се е движел със скорост от 50 км/час към момента, в който мотоциклетиста е променил направлението и е предприел спиране, ще стигне по-късно до мястото на удара и при тези обстоятелства мотоциклета ще измине разстоянието на траекторията на автомобила и ще се разминат.

Времето за промяната на направлението на мотоциклета от момента на промяната на траекторията до мястото на удара е 1.7 секунди. Възможността за реализиране на спиране от страна на водача на автомобила е 1.2 секунди. Водачът на лекия автомобил е имал техническата възможност да предприеме действия за спиране преди мястото на удара и той го е реализирал.

Ударът е непредотвратим при отчетената скорост на движение, а не при максимално разрешената.

За изясняване на механизма на ПТП-то е изслушана Е. Д., която заявява, че преди инцидента, била на светофара на "Медковец", и пред нея имало мотоциклетист. В дясната лента имало спрени коли и съответно се движела в лявата лента. Мотоциклета бил пред нея вдясно, подал десен мигач и веднага се оказал пред нея в лявата лента. Свидетелката твърди, че отишла направо в другото платно, но въпреки това се ударили. Не си спомня каква е била пътната обстановка, но според нея не е било мокро.

За доказване на претърпените от ищеца болки и страдания по делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетеля Н. И. П. - майка на ищеца. За първи път след катастрофата видяла сина си в болницата. Бил в безпомощно състояние, много уплашен, плачел и казал, че го боли много кракът. Когато отишла вече го били прегледали и казала, че има счупено. Възстановяването протекло вкъщи. Бил обездвижен, ползвал помощни средства като патерици, обезболяващи и други неща. Имал нужда от помощ за да се преоблече, измие и за да се храни. Не можел да се качва на втория етаж, където била стаята му. Около месец бил обездвижен и после постепенно взел да се възстановява и да се чувства по-добре. Болките били най-силни първите 10-15 дни и после болките започнали да отшумяват. Ежедневието му се променило с това, че не можеше да извършва ежедневните си тийнейджърски неща, - да ходи на фитнес, кикбокс. Не се събирал с приятелите си и това го изнервяло и изпадал в различни състояния на депресия, гняв, самосъжаление. Понастоящем е възстановен, но още има изтръпвания в крака. Психически е добре.

При така изяснената фактическа обстановка по делото съдът достигна до следните правни изводи:

Предявеният иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди е с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ във връзка с чл.45 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.432, ал.1 КЗ, доколкото същата е в обема

на тази на деликвентна и има вторичен характер трябва да е налице валиден застрахователен договор по задължителна застраховка "ГО", както и предпоставките на чл.45 ЗЗД, пораждащи отговорността на прекия причинител на вредите, спрямо увредения - авторство; противоправност; вина; причинна връзка между вредите и това поведението на водача на МПС. Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвентна.

С обявения по делото доклад е прието за безспорно по делото, че по отношение на лек автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР, към датата на процесното ПТП - 25.08.2017г., е била налице валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, обективизирана в полица № ВГ/02/117001026066. Няма спор между страните, че е осъществена извънсъдебна процедура по реда на чл.380, ал.1 във връзка с чл.496, ал.1 от КЗ.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

С депозирания отговор ответникът оспорва механизма на ПТП и твърденията, че ПТП е възникнало вследствие противоправното поведение на Е. Н. Д. - водач на л.а. „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР. Счита, че не е доказана по безспорен начин вината на същата за настъпване на ПТП.

Съдът след анализ на събраните доказателства счита, че същите в достатъчна степен обуславят извод за настъпване на пътно-транспортно произшествие при следния механизъм: на 25.08.2017г., около 18ч., в *** неправопособния тогава П. П. Ц., управлявайки мотоциклет „Дерби ГП-1-125“ с рег.№ ВР***В в посока към центъра на града, предприел маневра завой наляво, за да навлезе в бензиностанция „ОМВ“. В същия момент Е. Н. Д., управлявайки лек автомобил „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР зад мотоциклета с превишена за участъка скорост на движение, достигнала последния и блъснала с предната дясна част на автомобила лява странична част на мотоциклета.

На следващо място съдът приема въз основа на кредитираното заключение на приетата автотехническа експертиза, че се установяват и относимите за изясняване механизма на процесното ПТП обстоятелства. Анализът на експертното заключение сочи, че причина за настъпване на ПТП е именно противоправното поведение на водача на МПС марка „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР, който е управлявал със скорост по - висока от максимално разрешената за съответното място и МПС.

Разпоредбата на чл. 5, ал. 1, т. 1 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) установява обща забрана за всички участници в движението с поведението си да създават опасност или пречки за движението по пътищата, да поставят в опасност живота и здравето на хората, както и да причиняват имуществени вреди. В закона са разписани и множество конкретни предписания за водачите на превозни средства, които същите са длъжни да спазват с оглед осигуряване безопасност на движението. Установеното в случая поведение на водача Е. Н. Д. се явява в нарушение на вмененото на водачите задължение съгласно чл. 21 ал.1 ЗДвП, да не превишава максимално определената за даден участък скорост. В случая ПТП-то е станало в населено място и максимално разрешената скорост е 50 км. в час, а непосредствено преди ПТП-то, според заключението на САТЕ водачът на МПС марка „Мерцедес А 160 ЦДИ“ с рег.№ ВР***ВР е шофирал със скорост от 60 км.в час.

Според вещото лице ако водачът се е движел със скорост от 50 км/час към момента, в който мотоциклетиста е променил направлението и е предприел спиране, ще стигне по-

късно до мястото на удара и при тези обстоятелства мотоциклета ще измине разстоянието на траекторията на автомобила и ще се разминат. Ударът е непредотвратим при отчетената скорост на движение.

Следователно отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във връзка с чл. 493, ал.1 КЗ, следва да бъде ангажирана.

С депозирания отговор на исковата молба са направени възражения за съпричиняване от страна на ищеца на процесното ПТП, тъй като ищецът е управлявал мотоциклет без да има правоспособност за това, като нарушава чл. 150 ЗДП; извършва маневра ляв завой с подаден десен светлинен пътепоказател, като нарушава чл. 8 ЗДП и чл. 28 ЗДП; нарушава чл. 25 ЗДП, като преди да започне маневрата, не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение.

Приносът на увредения, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен.

Категорична и безпротиворечива е съдебната практика в становището, че за да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал.2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Както е посочено в решение № 169/28.02.2012 г. по т.д. № 762/2010 г. на Д., 2, т.о., релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал.2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. Правните последици от съпричиняването и значението му за размера на обезщетението, което увреденият има право да получи като паричен еквивалент на произлезлите от деликта вреди, изключват допустимостта съдът да обосновава изводите си за съпричиняване с вероятности или с предположения. Във всички случаи на предявен иск по чл. 432, ал.1 КЗ ; срещу застрахователя съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал.2 ЗЗД цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

Основателно е възражението на ответника за съпричиняване, тъй като ищецът е бил неправопособен водач. Към датата на ПТП-то ищецът е бил на 16 години и не е имал свидетелство за правоуправление. При това положение същият не е имал право да бъде на пътното платно в качеството си водач на МПС.

Основателно е и възражението, че ищецът не спазил изискванията на чл. нарушава чл. 25 ЗДП, като преди да започне маневрата, не се е убедил, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Ищецът е предприел навлизане в лявата лента без да се увери, че това е безопасно както за него , така и за движещия се в тази лента лек автомобил.

Неоснователно е възражението, че ищецът е извършил маневра ляв завой с подаден десен светлинен пътепоказател. В показанията си свидетелката Е. Д. сочи, че ищецът е подал ляв мигач и непосредствено след това се оказал пред нея.

Предвид гореприетото, съдът приема, че вината на двамата водачи за настъпилото ПТП е съизмерима и следва да се определи съпричиняване в размер на 50%.

Що касае размерът на иска за неимуществени вреди, съдът намира следното:

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД - по справедливост от съда. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, причинените морални страдания и др.

Досежно размерът на обезщетяване за причинените неимуществени вреди съдът следва да приложи принципът, заложен в правилото на чл. 52 от ЗЗД. Ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в болка и страдание, както физически, като пряка и непосредствена последица от виновно извършеното противоправно деяние от водача на лекия автомобил, така и психически. Доказа се, че ищецът П. П. Ц. е получил счупване на главичката на ляв малък пищял, от което е изпитвал болка, затруднения в движението и неудобство за период от около един месец. Неминуемо е изпитвал и други отрицателни изживявания: уплаха, дискомфорт, притеснение и стрес от претърпяното произшествие. Няма спор, че претърпените неимуществени вреди следва да бъдат обезщетени по справедливост според разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Константна е съдебната практика, според която справедливостта не е абстрактно понятие. За да определи техния размер съдът взема в предвид най-вече вида на травмата, изживяната болка, периодът на възстановяване и последиците от травмата. Тези обстоятелства мотивират съда да определи обезщетение в размер на 10 000 лева, като за горницата до 26 000 лева искът, като неоснователен следва да бъде отхвърлен.

Изхождайки от критериите, посочени в чл. 52 ЗЗД, преценявайки обстоятелствата, при които е настъпило произшествието, вида, характера и тежестта на травмите – счупване на главичката на ляв малък пищял, възрастта на пострадалия към момента на настъпване на увреждането – 16 години, обичайният срок за възстановяване – около 1 месец, неудобствата от личен и битов характер, отражението на произшествието върху психо-емоционалното му състояние, обществено икономическите условия към 2017 г. , съдът намира, че сумата от 10 000 лв. представлява справедливо обезщетение по смисъла на чл. 52 от ЗЗД за репарирание на вредите, съобразно тяхната тежест и продължителност. Обезщетението в този размер съответства както на установения в чл. 52 от ЗЗД принцип за справедливост, така и да възмезди неблагоприятните последици, настъпили за ищеца в резултат на непозволеното увреждане.

За да определи този размер на обезщетението съдът прие за установено /от заключението на СМЕ и от свидетелските показания/, че пострадалият е търпял болки и страдания и свързаните с това лични и битови неудобства, изпитвал е душевен дискомфорт от преживяното, безсъние, страх и стрес. Съдът съобрази периода на възстановяването му около 1 месец, механизма на настъпването на вредите и типичните за такъв тип травми болки и ограничения и младата възраст на която ищецът е претърпял травмите. Съдът отчита и факта, че влошаване на състоянието на ищеца след това не е настъпвало и всички телесни увреждания са били напълно възстановени. Житейски логично е и това не се нуждае от специално доказване, че в резултат на настъпилото ПТП ищецът е изпитал силен страх, притеснения и стрес, но предвид доказателствата за конкретните обстоятелства около катастрофата и за това, че телесните повреди на ищеца нямат значителен характер, то не може да се приеме, че тези душевни безпокойства имат продължителен и траен характер и

съществуват обективно след изтичането на възстановителния период. Това се подкрепя и от показанията на св.Т.а, която заявява, че ищецът психически е добре. Ето защо и с оглед липсата на медицински доказателства за по-висока интензивност или продължителност на вредите, съдът намира, че справедливият размер на обезщетението, което следва да бъде присъдено на ищеца, е 10 000 лева.

Предвид приетото по-горе съпричиняване на ПТП-то от страна на ищеца в размер на 50% следва определеното обезщетение от 10 000 лева да бъде редуцирано с приетото съпричиняване или на ищеца следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 5000 лева.

Неоснователно е възражението за изтекла погасителна давност по отношение на претендираното обезщетение. ПТП-то причинили претърпените от ищеца вреди е настъпило на 25.08.2017г, а искът е предявен на 30.06.2022г, т.е. преди да изтече предвидения 5 годишен давностен срок.

С оглед основателността на главния иск следва да бъдат разгледани и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва върху определеното обезщетение, считано от 03.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1 изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и 2 с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ (в горния смисъл е и решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о.)

Съобразно посоченото и като се вземе предвид, че според приетите по делото писмени доказателства ищецът е заявил пред застрахователя застрахователна претенция на 03.04.2019г., както и че застрахователят не е определил и изплатил застрахователно обезщетение в сроковете по чл. 496 КЗ, то застрахователят дължи законна лихва върху присъденото обезщетение за собствената си забава.

С оглед на гореизложеното върху определеното обезщетение възлизащо на сумата от 5 000 лева, считано от 03.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане ди на основание чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ. Неоснователно е възражението на ответника за настъпила погасителна давност по отношение на претендираните лихви, тъй като към датата на депозиране на исковата молба не е изтекъл тригодишния давностен срок за претендираните лихви от 03.07.2019г

По разноските:

При този изход на делото на основание чл. 78 ал. 1 ПК на ищеца следва да бъдат присъдени и направените от него деловодни разноски съразмерно с уважената част от исковата претенция. Направените разноски възлизат на сумата от 500 лева - депозити за вещи лица. Искът е уважен на 19,23%, поради което на ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 96,00 лева.

Видно от представеният по делото договор за правна защита и съдействие/л.160/, адвокат Р. М. П. от САК е предоставила на ищеца безплатна адвокатска помощ и съдействие по чл. 38 ал. 1, т. 2 от ЗА, поради което на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на адв. П., претендираното минимално възнаграждение, определено по реда чл. 7 ал. 2 т. 4 от Наредба №1/09.01.2004г. за минималните адвокатски възнаграждения, а именно в размер на 800,00 лв.

Предвид отхвърлянето на иска в една част, ищецът следва да заплати на ответника разноски съразмерно на отхвърлената част от иска. Ответникът е направил 2167,50 лева разноски по делото /1680,00 лева адвокатско възнаграждение с начислено ДДС, 447,50 лева депозит за вещи лица и 40 лева депозит за свидетел /. При отхвърлени 80,77% части от иска,

ищецът дължи да заплати на ответника сумата от 1750,00лева.

Ищецът е освободен от внасяне на д.такса при условията на чл.83 ал.2 от ГПК, поради ответникът следва да бъде осъден да заплати държавна такса по сметка на Врачански окръжен съд в размер на 800лева.

Така мотивиран, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ДА ЗАПЛАТИ на П. П. Ц. с ЕГН *****, сумата в размер по 5000 лв., представляващо застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, търпени в следствие на настъпило ПТП на 25.08.2017г., около 18ч., в ***, ведно със законната лихва върху сумата от 5000.00 лв. от 03.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 96,00лева, направени деловодни разноски съразмерно с уважената част от иска

ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди в останалата част до пълния размер 26000 лв, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ДА ЗАПЛАТИ на Р. М. П. от САК, адвокатско възнаграждение от 800,00лв./Осемстотин лева/ .

ОСЪЖДА П. П. Ц. с ЕГН *****, да заплати на ЗАД "ОЗК-Застраховане" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: ***, представлявано заедно от А. П. Л. и Р. К. Д., сумата от 1750,00лева, представляваща направени разноски съразмерно с отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ДА ЗАПЛАТИ по сметка на ВрОС сумата от 200,00лева - държавната такса за уважената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____